

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șasea)

29 iulie 2019*

„Trimitere preliminară – Cooperare judiciară în materie civilă – Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 – Competențe speciale – Articolul 7 punctul 2 – Materie delictuală sau cvasidelictuală – Locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă – Locul materializării prejudiciului – Cerere de reparare a prejudiciului cauzat de o înțelegere declarată contrară articolului 101 TFUE și articolului 53 din Acordul privind Spațiul Economic European”

În cauza C-451/18,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Győri Ítéltábla (Curtea Regională de Apel din Győr, Ungaria), prin decizia din 19 iunie 2018, primită de Curte la 10 iulie 2018, în procedura

Tibor-Trans Fuvarozó és Kereskedelmi Kft.

împotriva

DAF Trucks NV,

CURTEA (Camera a șasea),

compusă din doamna C. Toader (raportoare), președintă de cameră, și domnii A. Rosas și M. Safjan, judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru DAF Trucks NV, de M. Boronkay, ügyvéd, de B. Winters și de J. K. de Pree, avocatul;
- pentru guvernul maghiar, de M. Z. Fehér și de Z. Wagner, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de M. Heller, de K. Talabér-Ritz și de G. Meessen, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: maghiara.

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 7 punctul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2012, L 351, p. 1).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Tibor-Trans Fuvarozó és Kereskedelmi Kft. (denumită în continuare „Tibor-Trans”), societate de drept maghiar, pe de o parte, și DAF Trucks NV, societate de drept neerlandez, pe de altă parte, în legătură cu o acțiune în despăgubire introdusă în scopul reparării unui prejudiciu pretins cauzat de o încălcare a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind Spațiul Economic European (JO 1994, L 1, p. 3, Ediție specială, 11/vol. 53, p. 4, denumit în continuare „Acordul privind SEE”).

Cadrul juridic

- 3 Considerentele (15), (16) și (34) ale Regulamentului nr. 1215/2012 au următorul cuprins:

„(15) Normele de competență ar trebui să prezinte un mare grad de previzibilitate și să se întemeieze pe principiul conform căruia competența este determinată, în general, de domiciliul pârâtului. Astfel, competența ar trebui să fie întotdeauna determinată pe baza acestui criteriu, cu excepția câtorva situații bine definite în care materia litigiului sau autonomia părților justifică un alt punct de legătură. În cazul persoanelor juridice, domiciliul trebuie să fie definit în mod independent, în vederea ameliorării transparenței normelor comune și a evitării conflictelor de competență.

(16) În afară de instanța domiciliului pârâtului, ar trebui să existe și alte instanțe autorizate în temeiul unei legături strânse între instanță și acțiune sau în scopul bunei administrări a justiției. Existența unei legături strânse ar trebui să asigure securitatea juridică și să evite posibilitatea de a se introduce o acțiune împotriva pârâtului în fața unei instanțe dintr-un stat membru care nu era previzibilă în mod rezonabil de către acesta. Acest lucru este important în special în litigiile privind obligații necontractuale care rezultă din încălcări ale intimității și ale drepturilor legate de personalitatea sa, inclusiv privind calomnia.

[...]

(34) Ar trebui asigurată continuitatea între Convenția [din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 3)], Regulamentul (CE) nr. 44/2001 [al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74)] și prezentul regulament, fiind necesar să se prevadă unele dispoziții tranzitorii în acest sens. Aceeași necesitate a continuității este valabilă cu privire la interpretarea de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a Convenției de la Bruxelles din 1968 și a regulamentelor de înlocuire a acesteia.”

- 4 În capitolul I din Regulamentul nr. 1215/2012, intitulat „Domeniu de aplicare și definiții”, articolul 1 alineatul (1) din acesta prevede:

„Prezentul regulament se aplică în materie civilă și comercială, indiferent de natura instanței. [...]”

- 5 Capitolul II din acest regulament, intitulat „Competența”, cuprinde printre altele o secțiune 1, intitulată „Dispoziții generale”, și o secțiune 2, intitulată „Competențe speciale”. Articolul 4 alineatul (1) din regulamentul menționat, care figurează în această secțiune 1, prevede:

„Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, persoanele domiciliate pe teritoriul unui stat membru sunt acționate în justiție, indiferent de naționalitatea lor, în fața instanțelor respectivului stat membru.”

- 6 Articolul 7 din Regulamentul nr. 1215/2012, care figurează în secțiunea 2 din capitolul II din acest regulament, are următorul cuprins:

„O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție într-un alt stat membru:

[...]

2. în materie delictuală și cvasidelictuală, în fața instanțelor de la locul unde s-a produs sau riscă să se producă fapta prejudiciabilă;

[...]”

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 7 La 19 iulie 2016, Comisia Europeană a adoptat Decizia C(2016) 4673 final referitoare la o procedură inițiată în temeiul articolului 101 [TFUE] și al articolului 53 din Acordul privind SEE (cazul AT.39824 – Camioane), al cărei rezumat a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* din 6 aprilie 2017 (JO 2017, C 108, p. 6, denumită în continuare „decizia în cauză”).
- 8 Prin decizia în cauză, Comisia a constatat existența unei înțelegeri între cincisprezece producători internaționali de camioane, printre care DAF Trucks, în ceea ce privește două categorii de produse, și anume camioanele cu o greutate cuprinsă între 6 și 16 tone sau cu o greutate mai mare de 16 tone, atât autocamioane, cât și tractoare-rutiere.
- 9 Potrivit acestei decizii, înțelegerea a luat forma unei încălcări unice și continue a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE, care a avut loc, pentru trei societăți participante, între 17 ianuarie 1997 și 20 septembrie 2010, și, pentru celelalte douăsprezece societăți participante, printre care și DAF Trucks, între 17 ianuarie 1997 și 18 ianuarie 2011. Încălcarea a constat în încheierea de acorduri coluzive privind stabilirea prețurilor și majorarea prețurilor brute ale camioanelor în Spațiul Economic European (SEE), precum și privind calendarul și transferul costurilor pentru introducerea tehnologiilor cu emisii scăzute pentru aceste camioane impuse de standardele EURO 3 până la EURO 6.
- 10 Rezultă din decizia în cauză că, până în anul 2004, discuțiile privind prețurile, majorarea acestora și introducerea noilor standarde de emisii aveau loc direct la sediile societăților destinate ale acestei decizii și că, cel puțin începând cu luna august 2002, au avut loc discuții prin intermediul unor filiale germane care, în proporții diferite, raportau sediilor lor centrale.
- 11 Comisia a considerat că încălcarea articolului 101 TFUE a vizat întregul SEE și a durat între 17 ianuarie 1997 și 18 ianuarie 2011. Prin urmare, ea a aplicat amenzi tuturor entităților participante, inclusiv DAF Trucks, cu excepția unei entități care a beneficiat de o imunitate.

- 12 Astfel cum reiese din dosarul aflat la dispoziția Curții, Tibor-Trans este o societate de transport național și internațional de mărfuri care a investit progresiv, începând din anul 2000 și până în anul 2008, în achiziționarea de camioane noi. În calitate de utilizator final, Tibor-Trans nu putea cumpăra în mod direct de la producători, fiind obligată să recurgă la concesionarii stabiliți în Ungaria. Aceasta beneficia de finanțare din partea unor societăți de leasing, stabilite de asemenea în Ungaria, prin contracte de leasing cu transferul obligatoriu al dreptului de proprietate, finanțatorul aplicând prețului convenit cu Tibor-Trans o majorare care corespundea costurilor leasingului și marjei sale de profit. Proprietatea asupra camioanelor era transferată către Tibor-Trans la încetarea contractului de leasing, după executarea de către aceasta a obligațiilor rezultate din respectivul contract.
- 13 În cauza principală, nu se contestă că Tibor-Trans nu a cumpărat niciodată camioane în mod direct de la DAF Trucks.
- 14 Rezultă din cererea de decizie preliminară că și alte societăți de drept maghiar au făcut achiziții în perioada vizată de decizia în cauză. La 4 aprilie 2007, aceste societăți au fost absorbite de Tibor-Trans, care, în consecință, le-a succedat în drepturi și obligații.
- 15 La 20 iulie 2017, Tibor-Trans a sesizat Győri Törvényszék (Curtea din Győr, Ungaria) cu o acțiune în despăgubire împotriva DAF Trucks, întemeiată pe răspunderea extracontractuală, prejudiciul invocat rezultând din faptul că ea achiziționase camioane la un preț denaturat prin acordurile coluzive la care DAF Trucks participase.
- 16 Tibor-Trans a susținut că instanțele maghiare au competență internațională pentru soluționarea cauzei principale în temeiul articolului 7 punctul 2 din Regulamentul nr. 1215/2012, astfel cum a fost interpretat în jurisprudența Curții, în special în Hotărârea din 21 mai 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335), potrivit căreia, atunci când pârâților stabiliți în diferite state membre li se solicită în instanță daune interese ca urmare a unei încălcări unice și continue la care au participat în mai multe state membre la date și în locuri diferite, această încălcare a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE fiind constatată de Comisie, fiecare dintre pretinsele victime poate sesiza instanța de la locul propriului sediu social.
- 17 DAF Trucks contestă competența internațională a instanțelor maghiare și consideră că, date fiind particularitățile cauzei principale, Hotărârea din 21 mai 2015, CDC Hydrogen Peroxide (C-352/13, EU:C:2015:335), nu este pertinentă în speță. În această privință, ea susține că, pe de o parte, reuniunile coluzive ar fi avut loc în Germania, ceea ce ar trebui să atragă competența instanțelor germane, și că, pe de altă parte, ea nu a încheiat niciodată un raport contractual direct cu Tibor-Trans, astfel încât aceasta nu se putea aștepta în mod rezonabil să fie acționată în justiție în fața instanțelor maghiare.
- 18 Prin Decizia din 19 aprilie 2018, Győri Törvényszék (Curtea din Győr) a constatat că nu este competentă să soluționeze cauza principală, privilegiind, ca punct de legătură în scopul aplicării articolului 7 punctul 2 din Regulamentul nr. 1215/2012, locul unde s-a produs evenimentul cauzator al prejudiciului, și anume locul în care au fost încheiate acordurile coluzive.
- 19 Sesizată cu un apel împotriva acestei decizii, instanța de trimitere exprimă îndoieli cu privire la posibilitatea de a aplica prin analogie în cauza principală, în lipsa unei legături contractuale directe între părți, raționamentul întemeiat pe Hotărârea din 21 mai 2015, CDC Hydrogen Peroxide (C-352/13, EU:C:2015:335). Aceasta exprimă și rezerve cu privire la posibilitatea ca hotărârea menționată să conducă la stabilirea unei norme a *forum actoris* în sens larg, ceea ce ar fi contrar obiectivului urmărit prin Regulamentul nr. 1215/2012.
- 20 Cererea de decizie preliminară nu conține niciun element care să permită să se concluzioneze că în cauza principală se contestă că instanțele maghiare nu își pot întemeia competența internațională pe locul unde s-a produs evenimentul cauzator al prejudiciului invocat, întrucât niciunul dintre

acordurile coluzive care constituie o încălcare a articolului 101 TFUE nu ar fi fost încheiate în Ungaria. Instanța de trimitere ridică, așadar, problema dacă instanțele maghiare pot totuși să își întemeieze competența pe locul materializării prejudiciului invocat.

- 21 În aceste condiții, Győri Ítéltábla (Curtea Regională de Apel din Győr, Ungaria) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Norma de competență specială prevăzută la articolul 7 punctul 2 din Regulamentul [...] nr. 1215/2012 [...] trebuie interpretată în sensul că «locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă» atrage competența instanței sesizate dacă

- sediul sau centrul activității economice sau al intereselor patrimoniale al reclamantei [din litigiul principal], care susține că a suferit prejudiciul, se află în statul instanței sesizate;
- cererea reclamantei [din litigiul principal], introdusă împotriva unei singure pârâte (producător de camioane) cu sediul social în alt stat membru [...] se întemeiază pe o încălcare constatată prin decizie a Comisiei, în conformitate cu articolul 101 alineatul (1) [TFUE], constând în acorduri coluzive privind stabilirea prețurilor și majorarea prețurilor brute ale camioanelor în SEE, decizie care mai are și alți destinatari în afară de pârâta [din litigiul principal];
- reclamanta [din litigiul principal] a achiziționat numai camioane fabricate de alte întreprinderi implicate în înțelegere;
- nu există nicio informație din care să reiasă că, în statul [membru] al instanței sesizate, a avut loc vreuna dintre reuniunile calificate drept restrângeri ale concurenței;
- reclamanta [din litigiul principal] a achiziționat în mod regulat, camioane – în opinia sa, la prețuri denaturate – din statul [membru] al instanței sesizate și, în acest scop, încheia contracte de leasing cu transferul obligatoriu al dreptului de proprietate cu întreprinderi care își desfășurau activitatea în același stat, cu toate că, potrivit susținerilor sale, ea negociase direct cu concesionarii de autovehicule, iar finanțatorul din contractul de leasing majora prețul acceptat de ea cu propria marjă de profit și cu costurile leasingului, reclamantei fiindu-i transmis dreptul de proprietate asupra camioanelor la încetarea contractului de leasing, după executarea de către aceasta a obligațiilor rezultate din respectivul contract?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 22 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 7 punctul 2 din Regulamentul nr. 1215/2012 trebuie interpretat în sensul că, în cadrul unei acțiuni în repararea unui prejudiciu cauzat de o încălcare a articolului 101 TFUE, care constă în special în acorduri coluzive privind stabilirea prețurilor și majorarea prețurilor brute ale camioanelor, poate fi considerat drept „locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă” locul unde victima susține că a suferit acest prejudiciu, chiar dacă acțiunea este îndreptată împotriva unui participant la înțelegerea în cauză cu care respectiva victimă nu a stabilit raporturi contractuale.

- 23 Cu titlu introductiv, trebuie amintit în primul rând că, potrivit unei jurisprudențe constante, în măsura în care Regulamentul nr. 1215/2012 abrogă și înlocuiește Regulamentul nr. 44/2001, care, la rândul lui, a înlocuit Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială, astfel cum a fost modificată prin convențiile succesive referitoare la aderarea noilor state membre la această convenție, interpretarea dată de Curte dispozițiilor acestor din urmă instrumente juridice rămâne valabilă și pentru Regulamentul nr. 1215/2012 atunci când dispozițiile respective pot fi calificate ca „echivalente” (a se vedea în acest

sens Hotărârea din 31 mai 2018, Nothartová, C-306/17, EU:C:2018:360, punctul 18, Hotărârea din 15 noiembrie 2018, Kuhn, C-308/17, EU:C:2018:911, punctul 31, precum și Hotărârea din 28 februarie 2019, Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, punctul 45 și jurisprudența citată).

- 24 În al doilea rând, este necesar să se sublinieze că o acțiune precum cea în discuție în litigiul principal, care are ca obiect repararea prejudiciului care rezultă din pretinse încălcări ale dreptului concurenței al Uniunii, este cuprinsă în sfera noțiunii de „materie civilă și comercială”, în sensul articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1215/2012, și intră, pe cale de consecință, în domeniul de aplicare al acestui regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 octombrie 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, EU:C:2014:2319, punctul 38).
- 25 În al treilea rând, trebuie amintit de asemenea că, astfel cum a statuat în repetate rânduri Curtea în jurisprudența sa referitoare la articolul 7 punctul 2 din Regulamentul nr. 1215/2012, noțiunea „locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă” vizează atât locul materializării prejudiciului, cât și pe cel unde s-a produs evenimentul cauzator al acestui prejudiciu, astfel încât pârâtul poate fi acționat în justiție, la alegerea reclamantului, în fața instanței de la unul dintre cele două locuri (Hotărârea din 28 ianuarie 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, punctul 45, Hotărârea din 16 iunie 2016, Universal Music International Holding, C-12/15, EU:C:2016:449, punctul 28, precum și Hotărârea din 5 iulie 2018, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-27/17, EU:C:2018:533, punctul 28 și jurisprudența citată).
- 26 În speță, niciun element din cererea de decizie preliminară nu permite să se concluzioneze că se contestă că instanțele maghiare nu își pot întemeia competența internațională pentru soluționarea cauzei din acțiunea principală pe locul unde s-a produs evenimentul cauzator al prejudiciului invocat, întrucât niciunul dintre acordurile coluzive care constituie o încălcare a articolului 101 TFUE nu a fost încheiat în Ungaria. Întrebarea adresată se referă numai la stabilirea locului materializării prejudiciului invocat, care constă în costuri suplimentare plătite ca urmare a unui preț ridicat în mod artificial precum cel al camioanelor care au făcut obiectul înțelegerii în discuție în litigiul principal.
- 27 În ceea ce privește stabilirea locului materializării unui astfel de prejudiciu, trebuie arătat că acesta depinde de aspectul dacă este vorba despre un prejudiciu inițial, care decurge direct din evenimentul cauzator, al cărui loc de survenire ar putea justifica competența din perspectiva articolului 7 punctul 2 din Regulamentul nr. 1215/2012, sau despre consecințele prejudiciabile ulterioare, care nu pot sta la baza unei atribuirii de competență în temeiul acestei dispoziții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iulie 2018, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-27/17, EU:C:2018:533, punctul 31).
- 28 În această privință, Curtea a statuat că noțiunea „locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă” nu poate fi interpretată în mod extensiv astfel încât să includă orice loc unde pot fi resimțite consecințele prejudiciabile ale unei fapte care a cauzat deja un prejudiciu survenit efectiv în alt loc. În consecință, ea a precizat că această noțiune nu poate fi interpretată în sensul că include locul în care victima pretinde că a suferit un prejudiciu patrimonial consecutiv unui prejudiciu inițial survenit și suferit de ea în alt stat (Hotărârea din 5 iulie 2018, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-27/17, EU:C:2018:533, punctul 32 și jurisprudența citată).
- 29 De asemenea, Curtea a declarat, în ceea ce privește articolul 5 punctul 3 din Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială, astfel cum a fost modificată prin convențiile succesive referitoare la aderarea noilor state membre la această convenție, al cărui mod de redactare corespunde celui al articolului 7 punctul 2 din Regulamentul nr. 1215/2012, că un prejudiciu care nu este decât consecința indirectă a prejudiciului suferit inițial de alte persoane care au fost în mod direct victime ale prejudiciului materializat în alt loc decât cel în care victima indirectă a suferit ulterior prejudiciul nu ar putea să constituie temeiul competenței jurisdicționale potrivit acestei dispoziții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 ianuarie 1990, Dumez France și Tracoba, C-220/88, EU:C:1990:8, punctele 14 și 22).

- 30 Astfel cum reiese din dosarul aflat la dispoziția Curții și sub rezerva aprecierii faptelor, care îi revine instanței de trimitere, prejudiciul invocat de Tibor-Trans constă în costuri suplimentare plătite ca urmare a prețurilor ridicate în mod artificial aplicate camioanelor potrivit acordurilor coluzive care constituie o încălcare unică și continuă a articolului 101 TFUE, care și-a produs efectele pe întreg teritoriul SEE între 17 ianuarie 1997 și 18 ianuarie 2011 și la care au participat cincisprezece producători internaționali de camioane, printre care DAF Trucks. Reiese de asemenea din dosarul menționat că Tibor-Trans nu achiziționa în mod direct camioane de la participanții la înțelegerea în cauză, acestea fiind vândute inițial concesionarilor de autovehicule maghiari, care repercutau majorarea prețurilor asupra utilizatorilor finali precum Tibor-Trans.
- 31 În ceea ce privește natura prejudiciului invocat, este necesar să se arate că acesta nu constituie o simplă consecință financiară a prejudiciului care ar fi putut fi suferit de cumpărătorii direcți precum concesionarii de autovehicule maghiari și care ar fi putut consta într-o pierdere de vânzări, ca urmare a majorării prețurilor. În schimb, prejudiciul invocat în litigiul principal decurge în esență din costurile suplimentare plătite din cauza prețurilor ridicate în mod artificial și, astfel, rezultă că este consecința imediată a încălcării articolului 101 TFUE și reprezintă, așadar, un prejudiciu direct care poate constitui, în principiu, temeiul competenței instanțelor statului membru pe teritoriul căruia s-a materializat acesta.
- 32 În ceea ce privește locul materializării unui astfel de prejudiciu, rezultă din decizia în cauză că încălcarea constatată a articolului 101 TFUE viza întregul SEE. Prin urmare, ea a condus la o denaturare a concurenței în cadrul acestei piețe, din care Ungaria face de asemenea parte începând cu 1 mai 2004.
- 33 Or, atunci când piața afectată de comportamentul anticoncurențial se găsește în statul membru pe teritoriul căruia se pretinde că a avut loc prejudiciul invocat, este necesar să se considere că locul materializării prejudiciului, în scopul aplicării articolului 7 punctul 2 din Regulamentul nr. 1215/2012, se găsește în acest stat membru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iulie 2018, *flyLAL-Lithuanian Airlines*, C-27/17, EU:C:2018:533, punctul 40).
- 34 Această soluție răspunde astfel obiectivelor de proximitate și de predictibilitate a normelor de competență, în măsura în care, pe de o parte, instanțele statului membru în care se situează piața afectată sunt cel mai bine plasate pentru a examina astfel de acțiuni în despăgubire și, pe de altă parte, un operator economic care se dedă la comportamente anticoncurențiale se poate aștepta în mod rezonabil să fie acționat în justiție în fața instanțelor de la locul unde comportamentele sale au denaturat normele unei concurențe sănătoase (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iulie 2018, *flyLAL-Lithuanian Airlines*, C-27/17, EU:C:2018:533, punctul 40).
- 35 Astfel cum a susținut Comisia în observațiile sale scrise și cum s-a amintit de asemenea la punctul 41 din Hotărârea din 5 iulie 2018, *flyLAL-Lithuanian Airlines* (C-27/17, EU:C:2018:533), o astfel de determinare a locului materializării prejudiciului respectă de asemenea cerințele de conformitate enunțate în considerentul (7) al Regulamentului (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale (Roma II) (JO 2007, L 199, p. 40), în măsura în care, potrivit articolului 6 alineatul (3) litera (a) din acest regulament, legea aplicabilă în cazul unor acțiuni în daune interese în legătură cu un act care restrânge concurența este legea țării în care piața este sau poate fi afectată.
- 36 În ceea ce privește celelalte circumstanțe specifice subliniate de instanța de trimitere, referitoare la faptul că Tibor-Trans a acționat doar împotriva uneia dintre întreprinderile implicate în încălcarea în cauză, de la care aceasta nu s-a aprovizionat în mod direct, trebuie să se arate, asemenea Comisiei, că o încălcare unică și continuă a dreptului concurenței atrage răspunderea solidară a autorilor săi. Prin urmare, împrăjurarea că Tibor-Trans a acționat în justiție numai împotriva unuia dintre autori, de la

care nu s-a aprovizionat în mod direct, nu este de natură să repună în discuție considerațiile cuprinse la punctele 31-33 din prezenta hotărâre, în ceea ce privește norma de competență prevăzută la articolul 7 punctul 2 din Regulamentul nr. 1215/2012.

- 37 Având în vedere aceste considerații, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 7 punctul 2 din Regulamentul nr. 1215/2012 trebuie interpretat în sensul că, în cadrul unei acțiuni în repararea unui prejudiciu cauzat de o încălcare a articolului 101 TFUE, care constă în special în acorduri coluzive privind stabilirea prețurilor și majorarea prețurilor brute ale camioanelor, „locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă” vizează, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, locul pieței afectate de această încălcare, mai precis locul în care prețurile pieței au fost denaturate, în care victima pretinde că a suferit acest prejudiciu, chiar dacă acțiunea este îndreptată împotriva unui participant la înțelegerea în cauză cu care respectiva victimă nu a stabilit raporturi contractuale.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 38 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șasea) declară:

Articolul 7 punctul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că, în cadrul unei acțiuni în repararea unui prejudiciu cauzat de o încălcare a articolului 101 TFUE, care constă în special în acorduri coluzive privind stabilirea prețurilor și majorarea prețurilor brute ale camioanelor, „locul unde s-a produs fapta prejudiciabilă” vizează, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, locul pieței afectate de această încălcare, mai precis locul în care prețurile pieței au fost denaturate, în care victima pretinde că a suferit acest prejudiciu, chiar dacă acțiunea este îndreptată împotriva unui participant la înțelegerea în cauză cu care respectiva victimă nu a stabilit raporturi contractuale.

Semnături